

SZOLETÉSNAPODRA: TAVASZ

Mikor születted - ki mondja meg?
Nem követhet emberemlékezet...

Az óceán még fortyogott talán,
S hogy élet volt-e már - talány.
De újra kelt a nap minden reggelen,
A Föld pedig keringett körötte csendesén.

A múlt század közepén,
Nagy vihar dúlt a népek tengerén.
Ez volt a legnagyobb Tavasz.
Virágba öltözött egy fél földteke,
Kinyílt a szívekben rejtező értelem,
S mit beborított addig a gyász,
Onnan égbe szállt most az őszinte fohász:
Tavaszt kívánnak mind a nemzetek.

A láng, mely perzselt, de nem égetett,
Lassan kihúnyt, elfűjták kegyetlen, vad szelek.
Egyetlen mécses pislákol még verdesőn,
Párat vert még a szív, s vége lőn.
A mécsesnek emléke maradt csak örök.

Most egy új tavaszra várunk
- talán egy még nagyobbra;
Egy vidám mosolyra,
Egy megnyugvó pillantásra,
A legboldogabb pillanatra...

++
/Hócza Kálmán/

PEPITÓ

Miközben a nagyteremben a közönség még a frissen választott VI. fő kormányost éltette, a KÖZHÍR szerkesztőségben Pepitó és oldal - bordája a szemtelen újságírók kérdéseitől szenvedett.

KÖZHÍR:- Úgy érzed, tényleg jogos volt a győzelmeid?

Pepitó: - Igen, az volt. Szerintem minden kormányosjelölt úgy érezte volna, hogyha ő nyerne, jogos lenne a győzelme. Azt hiszem, ebben a hónapban az elvás rovására bepótoltam eddigi kilométerhiányomat.

KH: - Téged az egész hajós csapat támogatót?

P.: - Azt mindannyian érzitek, vagy tudjátok, hogyha valaki ilyen nagyszabású feladatra vállalkozik, akkor a legközelebbi baráti köréből választja meg a stábot. Ők a csoport- illetve évfolyamtársaim voltak, az első évfolyam, hiszen én is elsős vagyok. Volt módom meggyőződni a képességeikről, tudtam, hogy számíthatok rájuk. No, és itt voltak a harmadévesek, akik tapasztaltak, hiszen tavaly már eljuttatták Frédyt a fő kormányosi cím megnyeréséig. Sokan segítettek a másodévesek közül is.

KH: - És milyen alapon lettél te, egy elsős a fő kormányosjelölt?

P.: - Úgy november vége, december eleje táján népszavazás volt egy hajós szakgyűlésen, és két jelöltől volt szó. Egy másodévesről és rólam. Kézfeltartással a többség engem szava-

zolt meg. Így lettem én a hajós kar szimboluma a fő kormányosválasztáson.

KH: - Csak szimbolumnak érzed magad?

P.: - Nem, hiszen minden egyes ilyen választáson a jelölt személy azért egy bizonyos szintig meghatározó és jó, ha tudja vinni, húzni az embereket és buzdítani, hogy gyertek, csináljuk. Kell bizonyos szervezői, propagálói tehetség. Ezt észrevették bennem, és talán ezért jelöltek engem.

KH: - Honnan Pepitó név?

P.: - Most már többen tudják, hogy Demeter István a nevem, a társaim becenevemén Dömének szólítanak. De éreztük, hogy ez nem jó, valami különlegest, frappánsabbat kell kitalálni. Hát mit mondjak, ez volt a legnehezebb feladat. Ezen törtük a fejünket, s akkor az Isteni szikra kipattant egy társunk fejéből, s megszületet a név.

KH: - Mesélj valamit az oldalbordádról!

P.: - Hogy úgy mondjam, törött sílécclal a válamban találkoztunk Krisztával. Február elején sítáborban voltunk Csehszlovákiában, és ott teljesen véletlenül ismerkedtünk meg. Aztán megkértem, vállalja el az oldalborda szerepét, és ő ráállt a dologra. Egyébként 23 éves, kozmetikus, épp a mestervizsgájára készül. Tavaly a füredi Annabál királynője lett.

KH: - Mikor érezted azt, hogy ezt a vetélkedést már megnyertétek?

P.: - Amikor Frédy kihirdette az eredményt.

KH: - Úgy halljuk, híveid türelmetlenül várnak, további jó mulatást kívánunk. S még egyszer: GRATULÁLUNK!

a pontozás ürügyén...

....szólnék néhány szót a zsűri munkájáról. Immár öt Kari Napok eseményeit végiggondolva, úgy érzem, a zsűri munkája évről-évre jobb lesz. Talán, mert sok oktatónk az évek folyamán már-már rutint szerzett ezen a területen, talán, mert nagyobb tapasztalattal választják ki a szervezők a meghívottak személyét, talán, mert a lassen hagyományossá váló Kari Napok hangulatát az oktatók is egyre jobban képesek átvenni, ki tudja. Idén minden esetre már nem szólt egyszer sem a zsűri munkáját „dicsőítő” füttykoncert, ellenben egyre többször csattant fel taps a szellemes értékelést követően. De,

hogy ne legyen minden szép és jó, hadd térjek vissza címre.

Legtöbbször úgy tűnt, a zsűri nem tud mit kezdeni azzal a 120 pontos skálával, amivel a „nagy nulla” és a „tökéletes” produkció közti árnyalatokat lehet kellőképpen honorálni. A legalacsonyabb pontszám 75 pont, a legjobb és a legrosszabb produkciók közti pontkülönbség az 5 zsűri által pontozott versenyen rendre 15, 20, 25, 30, 44,5 pont volt. Ennek átlaga 27, ami bizony a produkciók egyenletes (alacsony vagy magas) színvonalát bizonyítja. Ez pedig ugye, nem egészen így volt.

Bécsi emlék

Minden forgalmas kereszteződésben áll egy szemmel láthatólag arab /indiai?/ kinézetű férfi. Élő reklám, rossz ruházatán sárgán villózik a "Kurrier" emblémás mellény. S csak áll. Nem sétál, áll és vár. Vár arra, hogy valaki igényelje az újságot. Ő nem kialszja, nem hangoskodik, csak némán, csendben áll. Örülhet, hogy ilyen munka jut, itt neki szava sem lehet. Méltatlan, embereket megalázó volt ez a kép. De a Schönbrunn csillóságán felül ezt is látni kell. Mert ez is a bécsi valóság része, csak erről még nem sokan beszéltek a császárváros kapcsán.

Pici

Autós hírek

Ez év márciusában 2000-ig szóló együttműködési szerződést írtak alá a Szovjetunió és Csehszlovákia a járműipar koordinált fejlesztésére.

Az egyezmény többek között kölcsönös szállításiokról és összeszerelő sorok felállításáról rendelkezik. Mindkét fél javítani kívánja a formatervezést, a külső megjelenést, a kivitelezést, a minőséget. A hangsúlyt a CAD/CAM /számítógépes tervező és gyártó/ rendszerekre, a magasabb műszaki színvonalra kívánják fektetni.

A szovjet és csehszlovák járműgyártók fel kívánják venni a versenyt a nyugatnémet és japán személygépkocsik növekvő kelet-európai behozatalával.

Egy apróság

A dunántúli város parkjában olvadó hókapacok mutatják a márciusi napfényben az ideitől keménységét. A park sarkában gyötrött képű kőoroszlán ül a talapzaton, a hideg és a víz az ő tűrőképességét is megviselte. Régióta nézi már a park fáit, hisz a város egyik első világháborúban harcoló honvédezedének hősi emlékművét őrzi, a márványtáblán az orosz, az olasz, a román hadszíntér csatamezeinek nevei olvashatók. Egy dombormű is tartozik még az emlékműhöz, rajta elkínzott, csepzett emberek sebesült katona társukat cipelik a pergőtűzben hordágyon. Az egyik kiáltásra nyitott - vagy tán ziháló - szájba, valaki - merő kontraszt a fekete főmen - sárgálló csikket dugott. Hogy örült volna annak a cigarettedarabnak az a baka annak idején, hisz ki tudja, mikor slukkolhatott utoljára egy jót. Azt pedig biztos nem hitte, hogy 70 év múlva valaki hamutartónak használja a százak hősiességének, elestének emléket állító szobrot. A legközelebbi szemetestartály 2 lépésre áll.

- schnauzi -

A Renault cég tárgyalásokat folytat az Avia termelésének megduplázásáról. A Renault SG-2 járművek alapján jelenleg 150 ezer cseh Aviát állítanak elő.

Az oktató próba végeredménye: 120, 119, 118 pont, még a legnaivabb emberrel sem hiteti el (pláne azzal, aki ott volt), hogy a vetélkedés ilyen magas színvonalú és eldönthetetlenül szoros volt. A félpontok osztása már ósrégi poén, és, bár praktikussága nem vitatható, a végső döntetlen amúgy is minimális valószínűségét a differenciáltabb pontozással sokkal célszerűbben lehetne a nullára redukálni.

Mindezekre nekem két magyarázatom van.

1. A zsűri nem merik felvállalni a differenciáltabb pontozást, nehogy ezzel a lepontozott

fő kormányosjelöltek és híveik haragját kivíjják (különösen az ideitől versenyben, ahol két nagyon jól felkészült csapat vívott az utolsó percig a győzelemért).

2. A zsűriket humánus szempontok vezérelték, miszerint a gyengébb csapatok kedvét nem akarják elvenni a további versenyzéstől.

Nem tudom, mi a pontos valóság. Egyben viszont biztos vagyok: nem olyan nagy szegény, ha ötnapos vetélkedés után ahol naponta 200-300 pontot lehet szerezni, a helyezettek lemaradnak néhány száz ponttal.

K.L.

ESÉLYEINK AZ EZREDFORDULÓN

Márc. 10-én pódiumvitát rendezett az egyetem KISZ szervezete a K. épület Aud. Max. termében. A 600 férőhelyes teremben kb. 100 embernek nem jutott ülőhely és másik 100 maradt kinnt a folyosón.

A cikk megírásakor az emlékezetünkre és a jegyzetünkre hagyatkozunk. Nem törekszünk az 5 órás vita anyagának teljes visszaadására, sem a felszólalási sorrend betartására. A vitából néhány gondolatot, véleményt akarunk megismertetni azokkal akik nem voltak ott, ill. kívülrekedtek.

Ahhoz, hogy a jelenlegi gazdasági válságból kilábaljunk, szükség van a nyíltságra, őszinteségre, a szabad véleménynyilvánításra. Amennyiben az ország vezetésének szüksége van a fiatalság tenniakarására, lehetőségeket kell nyújtania a válságos helyzetből való kilábalás útjainak, lehetőségeinek, esélyeinek nyilvános megvitatásához.

A BME KISZ bizottságának véleménye szerint:

„Ha 1987 nem hoz fordulatot, gazdaságilag hosszú időre visszaesünk.

A helyzet kritikus, ezért változásokat sürgetünk. Radikális központi intézkedésekre van szükség, enélkül helyi változások sem érhetők el. Elodázhatatlanok az ország gazdasági struktúrájának radikális átalakítását célzó politikai és állami döntések és cselekvési programok.

Meggyőződésünk szerint a gazdasági reform csak akkor szolgálhatja országunk versenyben maradását, ha a politikai, társadalmi intézmények megreformálásával is együtt jár.

A vita vezetője: Farkas Zoltán, a Magyar Rádió riportere

Meghívott vendégek:

Brády Péter, a Bp.-i Pártbizottság Agi. Prop. osztályának vezetője

Nagy Imre, a KISZ KB titkára

Petschnig Mária, a Közgazdasági Szemle szerkesztője

Farkas János, a BME Szociológia tanszékének vezetője

Pungor Ernő, akadémikus, BME

A fentebb felsorolt vendégek hozzászólásait monogramjukkal, a többi hozzászólót egyégesen gondolatjellel fogjuk jelölni.

P.M.: Úgy gondolom, nem árt egy kis gazdasági áttekintés.

7.ötéves terv:

gyors gazdasági növekedés
javuló külkereskedelem
adósság törlesztése
műszaki fejlesztés
életszínvonal növekedése
antiinflációs politika

Bizekre viszont nem volt felkészülve a gazdaság.

Nézzük meg az előző évek terv- és tényadatait.

1984 tény:

1,2-1,5%-os nemzeti jövedelem növekedés

1%-os reálbér csökkenés

640 mill. \$ külkereskedelmi mérleg aktívum

3,8 milliárd Ft. deficit

1985 terv:

2,85%-os nemzeti jöv. növekedés

600 mill. \$ külkereskedelmi mérleg aktívum

3% rubel külkereskedelmi mérleg passzívum

1985 tény:

1%-os nemzeti jöv. csökkenés /egyedülálló Európában/

195 milliárd Ft.-os beruházás

150 mill. \$ külker. mérleg aktívum

380 mill. rubel külker. mérleg aktívum

16 milliárd Ft. deficit

1986 tény:

1,3%-os nemzeti jöv. növekedés

205 milliárd Ft.-os beruházás

400 mill. \$ külker. mérleg passzívum

47 milliárd Ft.-os deficit

A nettó adósságállományunk 7,8 milliárd \$. Ehhez hozzáadjuk a kamatot és viszonyítjuk az exporthoz, kiderül, hogy világviszonylatban e minőségi mutató terén az élen járunk.

Teljesen más a helyzet, mint akár 1966-ban, 78-ban vagy 84-ben, a korábbi reformgondolkodások idején. Másfél év alatt kell mindenképpen megtalálnunk azt az utat, amely gazdasági fellendüléshez vezet. Több időnk nincs.

- Van még 1,5 évünk?

F.M.: Alultermelési válság van nálunk.

Nem vagyunk azon a mélyponton, ahol már valószínűsíthető lenne a kilendülés.

Ezen az úton nincs 1,5 évünk.

- Van-e esélyünk a gazdasági növekedésre?

P.E.: Válaszúthoz érkeztünk. Ha nem vesszük át a technológiai fejlődés ütemét, akkor végzetesen lemaradunk a fejlett ipari országokhoz képest, a harmadik világ szintjére süllyedünk. A műszaki fejlesztés a kor parancsoló kényszere, de nemcsak anyagi beruházásokra, de a szakemberstruktúra átalakítására is szükség van. A jelenlegi képzési szint - arányaiban Európában a második legkevesebb diplomást képezik hazánkban - kizáróttá teszi szinte azt, hogy alkalmas legyen az ország a fejlett technológia alkalmazására.

F.J.: Esély van, de ez nem mindannyiunk esélye. Az elkövetkező időszakban a társadalomban az érdekkonfliktusok fokozódnak. Szükség lenne olyan érdekmegjelentési fórumokra, amelyek elősegítik a konfliktusok elmérgesedésének megakadályozását.

- Ami egyszer bevált a kapitalizmusban, az miért nem alkalmazható nálunk is?

- A magyar mérnökök segítségével és az adminisztráció kikerülésével már az osztrák szinten lehetnének.

P.E.: Vegyészként is mindig meg kell vizsgálnom, hogy adott folyamat milyen külső körülmények között zajlik le. Ezt a gazdaságban is így lehet csak csinálni.

Mi mérnökök sem képezzük tovább magunkat.

As ipar innovációs éhséget mutat.

Termékszerkezet váltásra lenne szükség az eladhatóság szempontjából. A termék igazi értékét a világpiacon megítélés mutatja meg.

Sokan várjuk azt, hogy a kormány lépjen. Szerintem nem lehet nagyméretű monopóliumokkal az ország gazdasági helyzetét javítani. Talán nem véletlen, hogy a fejlett tőkésországokra a kis létszámú vállalatok a jellemzőek.

pl. Japán gyárainak 39 %-a 200 fő alatt

SZK gyárainak 95 %-a 300 fő alatt foglalkoztat.

- Létezik változást előidéző kényszer?

F.M.: Bizonyos fokig az ideológia rabságában vagyunk. A mindennapok pragmatista gyakorlata és a szinte megbontatlan, sértetlen ideológia-alap egymás mellett léteznek, ellentétük nagyon feszülő már. Valamelyik mellett el kell már köteleznünk magunkat, ha előre kívánunk végre lépni.

Három fajta kényszer léphet fel, mely alapvetően

átalakíthatja a magyar gazdasági életet.

a, alulról jövő nyomás

b, felülről jövő intézkedés

c, külföldi hitel megtagadása, ami átütemezést eredményez

- Azok az emberek akik eddig vezették a gazdaságot, tudják-e másképpen csinálni ezután?

- A politikai vezetés a jelen helyzetben képes-e lépni?

B.P.: Lépéskényszer van. A politikai vezetés képes rá, de minnél kevesebb veszteséggel akarja megvalósítani. E szellemben kíván a különböző közgazdasági koncepciók közül választani.

- A társadalom hogyan kövessék egy olyan politikát, amit nem is ismer?

- Mit tegyek én, hogy főnt ne ijedjenek meg tőle?

N.I.: Mit tehet egy ember?

Feladata, hogy megismerje, megértse a helyzetet és azt, hogy mit jelent a reform következményével együtt. Az embernek a saját környezetében kell társadalmi bázist teremtenie a reformnak. Meg kell vívnia egy helyi politikai küzdelmet a reform szellemében.

- Ki lesz a vezetés tömegbázisa?..

Nem hiszek csupán a gazdasági kényszerben, ember kell mögé.

- Milyen ellenállást válthat ki a reform? Kik ellenzik a reformot?

F.Z.: A jelen körülmények között lehet-e olyan gazdaságpolitikát kidolgozni, aminek lesz tömegbázisa? Annak a politikának, amely pénzügyi szanálással kezd, lesz-e tömegbázisa? Ahhoz, hogy csődöt mondjunk, számíthatunk-e toleranciára?

F.J.: Sokan nem érdekeltek: a csődágotok dolgozói, a szakképzetlen tömegek, a nagyvállalati vezetők, a központi apparátusok dolgozói és a hatalommal rendelkezők.

A műszaki értelmiség az a réteg, melynek érdekelttsége például egyértelmű.

- A reform nem sok jót ígér. Valakinek „el kell vinnie a balhét”.

- A reformok egyre sűrűsödnek, a gazdasági válság egyre mélyül.

- Miért a Szovjetuniótól tesszük függővé, hogy mit tegyünk?

N.I.: A legradikálisabb változások a Szovjetunióban zajlanak. Ha nem indulunk el a változtatás útján, akkor a Szovjetuniótól is lemaradunk. Ha most követnénk űket, ahogy eddig tettük, most „bejönne”. A helyzet javulása a közeljövő súlyos, kényszerű áldozatai révén várható.

- Több párt rendszer nélkül elképzelhető-e a reform?

- A párt képviselője sokszor hangoztatja igényét a társadalmi toleranciára. Vajon ez nem más, mint a „biztos lépés” igénye. A párt számára tulajdonképpen a tolerancia egyenlő a hatalmon maradás garanciájával.

N.I. Több párt rendszer esetén politikai harcok dúlnának.

B.P. Nem radikális, szerves reformra van szükség. A több párt rendszer megosztaná a társadalmat, nem hozna fejlődést.

F.J. A párt és a kormány között a feladatok új megosztására van szükség. A párt funkciója az elvi, programszerű irányítás, de nem a végrehajtás. Számonkérő szerv legyen.

- Legyenek bírói döntések állammal szemben is. Ez lenne az igazságszolgáltatás tényleges függetlensége.

- Szakmai szerveződés kellene saját szakszervezettel.

- Szakmai vezetők megfelelő végzettség, képzettség nélkül, mint régi káderek kerültek posztjukra. El kellene érni, hogy vezető csak megfelelő képesítéssel, végzettséggel és hozzáértéssel lehessen valaki.

F.J. Meg kellene valósítani a váltogazdaságot a politikai végrehajtó apparátusban is. Legyenek a kormányok leválthatók, lehessen megbukni, ha a gyakorlat nem igazolja a végrehajtó hatalmat, s ne a szocialista rendszer válsága legyen a következménye az egyes apparátusok által elkövetett hibásorozatoknak.

Ha a gazdasági vezető párttag, akkor kötik a párt döntései. Nem biztos, hogy a légelőnyösebb szerveződést köti.

Technikai haladás nem lehet gazdasági háttér

nélkül. Téves az a felfogás, hogy a vállalatokat el kell látni számítógépekkel, mert úgy majd hatékonyak lesznek. Szervezetlen vállalatban a számítógép nem segít. A lyukas vödörbe hiába önti az ember a legfinomabb aszút, az kifolyik belőle. Hasonlóan jártunk mi is a felvett kölcsöneink többségével.

- A sajtótörvény biztosít-e sajtószabadságot? Az itt elhangzottak megjelenhetnek-e a karylapokban? Ha nem, kinek áll az érdekében az információáramlás megakadályozása?

B.P. Olvastam már olyan egyetemi lapot, amelyben reformokról írtak és nem tiltották be.

- Egy ilyen fórum arra jó, hogy eldöntse, minden hónapban legyen ilyen fórum.

Alul azt mondják, hogy felül változtassanak, felül azt, hogy alul változtassanak.

Azt kérditek, kik az ellenreformerek?

En is reformellenes vagyok, és mindenki aki itt van az lesz, ha majd 12%-kal megemelik az árakat.

A kérdés az, hogy a 7,8 milliárd \$-t ki fizeti vissza. Nem reformokra, hanem konszolidációs programra van szükség.

Boros András (a BME KISZ-titkára):

A mai vita célja nem az, hogy kieresszük a gózt, lezárjuk a témát. Cél a probléma felvetése volt. Szándékunk a beszélgetések folytatása témánként. A mai vita rendezőit felkérjük, hogy biztosítsák erre a lehetőséget.

Összeállították:

Gáldi György

Jándi Péter

Tóth János (fel. szerk)

AUTÓS HÍREK

Az elmúlt évben mutatták be és Nyugat-Európában alacsony árával máris sikert aratott a Lada Samara. Ez a szovjet autóexportban 1985-höz képest 70 ezer plusz darabot jelentett a fenti piacon.

Kanadában az új szovjet kiskocsi megjelenése karácsonyra esett. Ára 7 ezer kanadai dollár /5 ezer USA dollár/, ami igen kedvező árnak számít. A Lada Samarával kívánják a szovjet autók kanadai vásárlásának drasztikus csökkenését /6-7 év alatt 12 ezer/év-ről 4 ezer/év-re/ megállítani.

Mind a Fiat, mind a Daihatsu versenyben áll egy kulcsrakész személygépkocsi-gyár szállítására Lengyelországba. A gyárban 1100-1300 cm³-es 5 ajtós autókat állítanak elő. A végső ajánlatok ismeretében a lengyel kormány a közeljövőben hozza meg a döntését.

A Volkswagen 5 évre szóló két szakaszból álló megállapodást kötött a MOCÚRT-tel. A megállapodás egy esetleges licenc és know-how eladás és egy jövőbeni közös termelési vállalkozás lehetőségét is magában foglalja. A megállapodás keretében 1987-re kb. 1000 db Jetta és Golf szállítását irányozták elő, magyar ipari termékekért és gépjárműalkatrészekért cserébe.

Rejtvény

A megfejtések betűit írjátok a számok fölé, majd másoljátok át az ábra megfelelő négyzeteibe. Helyes megfejtés esetén Karinthy Frigyes aforizmáját olvashatjátok.

1. Olyan folyadék, melynek jelentékeny só-, illetve gáztartalma van:

76 116 94 125 141 100 128 80

2. A legmagasabb rangú altiszt a hajókon:

27 17 61 32 11 4 24 43 45 53 70 93 34 18

3. Ereszosatorna magasan lévő kivezető része:

129 31 16 39 42 59 20

4. Liszt-díjas gitárművészünk:

15 41 114 62 108 82 130 141 - 143 89

18 59 97 29 131 69 79 138 57 94

5. Az a hőmérséklet, melyen egy amorf anyag felmelegítéskor folyékony halmazállapotba megy át:

73 92 115 126 142 95 110 119 90 106

37 44

6. A nehézségi erő hatására végzett zérus kezdősebességű mozgás:

6 19 1 49 5 21 46 79 28 33

7. Meghatározott számviteli feladatok elvégzésére jogosító végzettség:

64 40 107 12 132 135 128 43 50 47 31

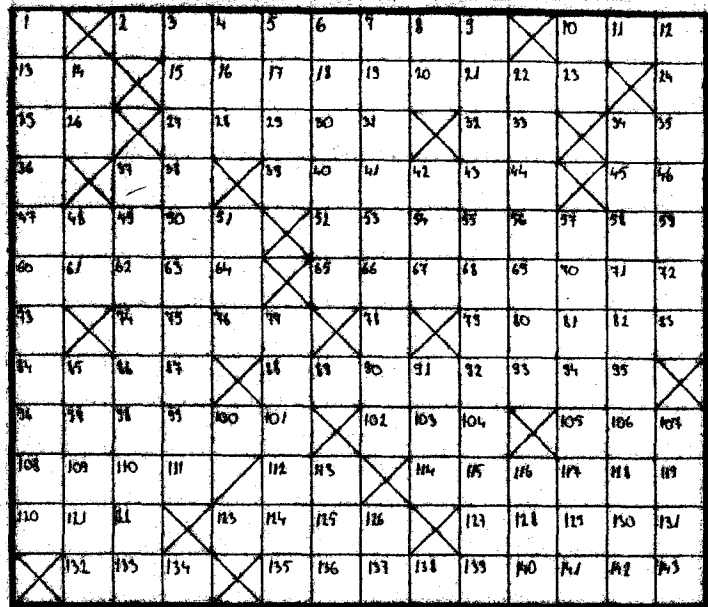
96 22 59 65 15 136 93 86 23

8. A polgári parlamentekben egy-egy országgyűlés tartamára választott személy, akinek a helyiségek felügyelete, iratok szétosztása a feladata:

74 118 83 88 121 9 77

9. Bizet egyfelvonásos operája:

85 91 121 117 136 56 103 123

10. A burgonyafélék családjába tartozó, viapariton termő mérgező félcserje:

81 49 137 98 38 113 84

11. Hosszan elnyúló, lapos tetejű hátság a Kisalföld déli részén:

111 97 52 101 14 103 87 2 55 44

12. Ösztönös indulati cselekvésekhez vezető kóros állapot:

68 10 51 60 104 3 62 31 63

13. Angol puritánok, akik nem csatlakoztak az anglikán egyházhoz:

140 124 107 122 139 102 30 75 82 105

128 7 43 8 127

14. A pohánka némely vidéken használt elnevezése:

123272 109 99 136 120 89

15. A kitermelő ipar és a mezőgazdaság terméke:

88 26 112 18 71 78 134 36 58 25

16. Színpompás költöző madár:

35 48 142 29 54 67 13 113 133 66

Papír és technokol

- Ha, nézzük Vatazen elvtársat, mit csinál! Ha. Csak nem megy úgy, ahogy akarom.

A kijelentést kis szervíz követte a Peugeot 205 eljáu. Úgy ballal megemelve, jobbal babrálva. Az autó ugyanis - mindössze tízegynéhány centi hosszú volt, bár tökéletes mása a Rallye VE- n induló csodamasinának.

Az esemény helyszíne a Landler Kollégium betegszobája volt, ideje a Kari Napok szerdája. Itt és ekkor láthattunk csodálatos versenyautómodelleket, egy részüket gyári műanyag modellekből átalakítva-átfestve, másik részüket papírból kialakítva. Akiknek pedig köszönhetjük ezt a nem mindennapi élményt: Mitya, aki az egészet szervezte, Gulyás András, a műanyag modellek készítője, és Váry Árpád, aki a papírcsodákat hozta bemutatni. Mind a hárman a Hungária Biztosító - OSC Autósport Szakosztályának autót szerelik a bajnoki futamokon.

Javítás után a csinos modell újra nekiiramodott a felállított versenypályának, és kezdtük a beszélgetést.

- Mi a foglalkozásod?

- Magánfuvarozó vagyok, de a tanult szakmám háztartási felszerelési cikk eladó és autószerelő.

- Mióta csinálsz modelleket? Papírmodellekkel kezdted, vagy előbb gyári modelleket alakítottál át?

- 9 éve csinálom. Egyből papírmodelleket csináltam, de házakkal, templomokkal kezdtem, csak aztán kaptam rá az autókra.

- Egy modellt mennyi ideig tart elkészíteni?

- A Porsche 945 Turbo volt az első, az 8 hónapba tellett. A Renault 5 Turbo volt a második, azt már két hónap alatt csináltam meg, a Peugeot meg egy bő hónap alatt lett kész. Ha minden nap dolgozik az ember egy órát, az nagyon sokat jelent. Egy modell elkészítése kb. 40 órába kerül. Egyszerre viszont nem szabad 2 óránál tovább csinálni, mert az ember szeme hozzászokik azokhoz az apró hibákhoz, amik aztán torz modellt eredményeznek. Volt olyan, hogy emiatt három csomagtér tetőt csináltam, pedig ez látszólag csak egy egyszerű lemez. A Renault teteje egyébként 12 darabból van. Képzelheted...

A méretarányuk 1:26-tól 1:24-ig terjed.

- Kedvenc modelled?

Most a Peugeot 205. Előtte az R 5 Turbo volt, de még csinálom újabb autót...

- Saját formát nem próbáltál még?

De, rajzolgattam már. Nekem a gömbölyű formák tetszenek nagyon. Azokkal van a legtöbb melő. Például egy sisak az arccal: 4 db az arc, 6 db a sisak, aztán a nyak, de volt már, hogy 13 darabot számoltam össze.

- Tulajdonképpen miből készülnek ezek az autók?

Csak műszaki rajzlapot használok. Az a legjobb. Ragasztani csak Technokollal szoktam. Azzal úgy lehet ragasztani, ahogy akarom. Ha akarom folyik, ha akarom egy pillanat alatt megfoggja. A csövek szigetelt aluvezetékkel vannak, ha pedig az eredeti fényes, akkor lehúrom a szigetelést. Festésre akrillt és temperát használok. Akrill fényesítővel lehet hígítani, attól olyan, mintha műanyagból lenne. A kerekek készült gumiból készültek, különböző teherautók fékcsovéból. Az esőgumikat pedig gumisütőnél csináltattam. Az elvázat boltban veszem, átalakítom egy kicsit, hogy a tengelytáv és a nyomtáv megfeleljen a méretarányoknak, majd ráépítem a kasznit, és már mehet is a pályán.

- A család mit szól hozzá, hogy ilyenmel foglalkozol?

- A feleségemtől kérdezték: „Jobb lenne, ha kocsmába járna?” Mire ő: „Hát igen, menjen a kocsmába, ugyanis mindig ott ül a szekrény előtt!” Csak akkor lehet dolgozni, ha egyedül vagyok otthon. Mindig bejön valaki, a gyerek, hogy mondjam meg ezt vagy azt, akkor már nem lehet odafigyelni. De jó ez a kis kikapcsolódás. Egész nap vezetek, sok örüléssel találkozom az utakon, ez megnyugtató.

- Milyen autót akarsz építeni ezután?

- Tervbe van véva az M1-es BMW és a Lancia 037.

Aztán a kisautók tovább rótták a körüket. Volt aki maradt tovább csodálni őket, volt aki egyszerűen frászt kapott: „Ilyen nincs is!” Hát, nehéz is elhinni, hogy ember ilyet tudjon. De a jelek mást mutatnak...

-és

KI ADJA? A bm-e, no meg: A KÖZLEK. KAR ICIRI-PICIRI SZERVEZETE

FELELŐS KIADÓ: BOROS BANDIKA

FELELŐS SZERK: TÓTH JANIKA

FŐKÉPP SZERK: ILLES ÁRPICURKA

KÉSZÍTETTÉK: PAPÚRFI, TAKÁCS GABI,
MARIANNKA, BÖLCSFÖLDI ILDIKE, MITYA,
JÁNDI PETI, PALKÓ + MÓNKA,
KELEMEN LACZIKA, IMICZI + PICZI,
GENCZLER JUTKA, SZEMIKÉ, KÁLMÁNKA
(++)